

**jaarrekening en
jaarverslag 2009**

i n h o u d s o p g a v e

		Pagina
I	Accountantsverklaring	6
II	Voorwoord	11
III	Inleiding	13
1.	Paragrafen	15
1.1	Weerstandvermogen en risico's	16
1.2	Onderhoud kapitaalgoederen	17
1.3	Financiering	17
1.4	Verbonden partijen	18
1.5	Bedrijfsvoering	19
1.6	Sociaal Beleid	20
1.7	Beleidsadvies en -Ondersteuning	21
1.8	Kwaliteitszorg	24
1.9	Rechtmatigheidstoets	24
1.10	Resultaat	26
2.	Balans	27
2.1	Balans per 31 december 2009	29
2.2	Toelichting op de balans per 31 december 2009	30
2.3	Activa	32
2.4	Passiva	34
2.5	Specificatie boekwaarde	40
3.	Recapitulatie	43
3.1	Recapitulatiestaat	44
4.	Programmarekening	47
	Openbare gezondheidszorg	48
	Jeugdgezondheidszorg uniform	50
	Jeugdgezondheidszorg maatwerk	52

5.	Bijlagen	55
5.1	Verzamel- en consolidatiestaat	57
5.2	Incidentele baten en lasten	61
5.3	Overzicht gemeentelijke bijdragen	62
5.4	Jaarverslag Stichting GGD Jeugdgezondheidszorg	68
5.5	Lijst met afkortingen	74

I Accountantsverklaring

Het Algemeen Bestuur van
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland
Postbus 345
4460 AS GOES

Accountantsverklaring

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag op pagina 11-135 opgenomen jaarrekening 2009 van de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland te Goes, bestaande uit de balans per 31 december 2009 en de programmarekening over 2009 met de toelichtingen, gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven, en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting, en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van zowel de baten en lasten als de activa en passiva, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat en voor de naleving van de relevante wet- en regelgeving, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 213, tweede lid van de Gemeentewet. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten en het door het Algemeen Bestuur op 4 december 2009 vastgestelde rechtmatigheidsnormenkader. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van zowel de baten en lasten als de activa en passiva, alsmede het voor de naleving van de wet- en regelgeving relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn, maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de gemeenschappelijke regeling. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving, van de redelijkheid van schattingen die het Dagelijks Bestuur heeft gemaakt, een evaluatie van het gehele beeld van de jaarrekening, alsmede een evaluatie van het rechtmatigheidsnormenkader zoals vastgesteld door het Algemeen Bestuur in de vergadering van 4 december 2009.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten. Deze goedkeuringstolerantie is door het Algemeen Bestuur bij besluit van 4 december 2009 vastgesteld.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onderbouwing van het oordeel

In de jaarrekening zijn de uitgaven gepresenteerd inzake de uitbreiding van het ICT netwerk. Het rechtmatigheidsonderzoek heeft uitgewezen dat dit contract met een contractwaarde van € 456.350 (inclusief 19% BTW) Europees had moeten worden aanbesteed. Dit is niet gebeurd. Hierdoor is sprake van onrechtmatige lasten ad € 456.350.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2009 als van de activa en passiva per 31 december 2009 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel, gelet op het belang van hetgeen is vermeld in de paragraaf 'Onderbouwing van het oordeel', dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen waaronder verordeningen en dus niet juist tot stand zijn gekomen.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 213 lid 3 onder d Gemeentewet melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Middelburg, 7 mei 2010

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. J.A. Walhout RA

II Voorwoord

Geachte lezer,

Het jaar 2009 begon met het in ontvangst nemen van het HKZ-certificaat voor de hele GGD. Tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst werden door het keuringsinstituut KIWA de certificaten uitgereikt voor alle onderdelen van de GGD. Daarmee is de GGD Zeeland één van de eerste GGD-en die volledig HKZ gecertificeerd zijn.

In 2009 zijn er twee landelijke vaccinatiecampagnes geweest, waar ook de GGD Zeeland aan deelnam. In het voorjaar was er de vaccinatiecampagne tegen baarmoederhalskanker. En in de tweede helft van het jaar was er de campagne tegen de Mexicaanse griep. Ondanks de korte voorbereidingstijd liepen beide campagnes soepel, een compliment voor alle betrokkenen.

In 2009 werd het traject gestart voor de ontwikkeling van de verwijsindex risicokinderen Zeeland. Een project waar veel organisaties bij betrokken zijn, en dat moet leiden tot een verbeterde gegevensuitwisseling over kinderen die bij één of meer van die organisaties in behandeling zijn.

Door het Algemeen Bestuur werd de 2e begrotingswijziging 2009 vastgesteld. In deze begrotingswijziging was verwerkt de overschakeling op een systeem van direct costing. Verder bevatte deze begrotingswijziging diverse aanpassingen van budgetten ten gevolge van de takendiscussie en andere oorzaken. In oktober heeft het bestuur een auditcommissie ingesteld. Daarin hebben uit iedere regio een financiële ambtenaar en een ambtenaar volksgezondheid zitting. De auditcommissie zal het bestuur gaan adviseren over (financiële) stukken die worden voorgelegd.

Met de organisaties Allévo en Zorgstroom werd een akkoord bereikt over de overgang van de jeugdgezondheidszorg van 0 tot 4-jarigen naar de GGD. Voorbereidingen werden getroffen om deze overgang per 1 januari 2010 te realiseren. In verband met de overname van de 0-4 jarigenzorg en daardoor de komst van zo'n 110 medewerkers was het noodzakelijk het ICT netwerk aan te passen en uit te breiden. Hierin werd eind 2009 ruim € 500.000 geïnvesteerd.

De nieuwe regionale gezondheidsnota's werden vastgesteld en de eerste stappen zijn gezet om vervolg te geven aan de (zo veel mogelijk programmatische) uitwerking van de hierin opgenomen speerpunten. Daarbij wordt verbinding gemaakt met het landelijke preventiebeleid en tegelijkertijd aansluiting gezocht bij partners en mogelijkheden in de lokale situatie. De 1^e Zeeuwse VTV 'Gezondheid boven water in Zeeland', die voor deze nota's basisinformatie aanreikte, is in 2009 geëvalueerd. De reacties op het proces en de eindproducten zijn erg positief en gemeenten hebben de wens uitgesproken om een 2^e VTV op te stellen voor 2011/2012.

Ronald de Meij
directeur

III Inleiding

samenstelling jaarrekening

Voor u ligt de jaarrekening 2009 van de GGD.

De opzet van de jaarrekening 2009 sluit aan bij de opzet van de begroting 2009 na wijziging.

De jaarrekening van de GGD is ingedeeld op producten. Deze producten worden gegroepeerd in de programma's Openbare Gezondheidszorg, Jeugdgezondheidszorg Uniform en Jeugdgezondheidszorg maatwerk.

De gegevens uit de begroting 2009, inclusief de 1^e en 2^e wijziging, zijn in de betreffende kolommen in deze jaarrekening opgenomen. De begroting 2009 is op 27 juni 2008 vastgesteld door het AB. De 1^e begrotingswijziging is op 3 oktober 2008 vastgesteld en de 2^e wijziging op 5 juni 2009. In de jaarrekening zijn niet de primitieve begrotingscijfers opgenomen. Reden hiervan is dat met het vaststellen van de 2^e begrotingswijziging 2009 is gekozen voor een systeem van 'direct costing' in plaats van de reguliere kostenverdeling. Het opnemen van de primitieve begroting zal hierdoor een vertekend beeld geven.

1. Paragrafen

1. Paragrafen

1.1 Weerstandvermogen

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit zijn de middelen waarover de GGD kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Dit zijn de reserves zoals genoemd in de toelichting op de balans. De algemene reserve bedraagt per 31 december 2009 € 986.109,00.

Het totaal aan reserves bedraagt per 31 december 2009 € 4.118.727,-. Dit is exclusief de saldibestemming van de rekening 2009 welke in 2010 zal worden aangewend als dekking voor de frictiekosten die betaald zal worden aan Allévo en Zorgstroom.

Financiële risico's

Dit betreft de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van belang kunnen zijn voor de financiële positie van de GGD (vergelijkbaar met de risicoparagraaf uit de begroting). De GGD voert in het omgaan met geldmiddelen een risicomijdend beleid. Dit beleid is vastgelegd in een treasurywet dat is vastgesteld door het AB en voldoet aan de eisen van de wet FIDO.

Integrale Jeugdgezondheidszorg

De doorbetalingen voor de integrale jeugdzorg zijn, in de lijn van de voorgaande jaren, verhoogd met het VZG-percentage. Deze bedragen kunnen afwijken van de bedragen die VWS uiteindelijk vaststelt.

De budgetten voor de Integrale Jeugdgezondheidszorg 0-19 worden vastgesteld op basis van het aantal jongeren. De kosten bestaan voor het grootste gedeelte uit personeelskosten.

De personeelskosten zijn niet evenredig over de leeftijdscohorten verdeeld. Met name het eerste levensjaar telt veel contactmomenten en beslaat dus ook een groot aandeel in de totale personeelskosten. De veranderingen in het aantal geboorten hebben dus in hetzelfde jaar een substantiële invloed op de totale kosten. Bij een structurele afname van het aantal geboorten kan dit op enig moment leiden tot wachtgeld verplichtingen.

Medisch beroepsrisico

Het medisch beroepsrisico is afgedekt met een verzekering tegen een financiële claim. De kosten voor juridische bijstand in dergelijke procedures zijn niet verzekerd.

Computerapparatuur

Bij uitval van de centrale computerapparatuur is de vervanging van de hardware geregeld middels een SLA met een externe partij. De vervanging is voor de cruciale onderdelen gebaseerd op "next bussiness day". De kosten die voortvloeien uit de reconstructie zijn niet verzekerd.

VZG-richtlijn

De VZG-richtlijn wordt vastgesteld door de Zeeuwse gemeenten en bepaalt de maximale budgetgroei van de GGD. De autonome kostenstijgingen kunnen echter in werkelijkheid anders zijn dan deze norm aangeeft.

Elektronisch Kind Dossier

Het ministerie van VWS heeft besloten tot invoering van het Elektronisch Kind Dossier per 1 januari 2010. Deze datum is niet gehaald en de planning die nu nagestreefd wordt, is 1 oktober 2010. In december is besloten om eenmalig € 900.000,00 te investeren om voor deze datum het DD-JGZ operationeel te hebben.

Bij de rekening 2008 was aangegeven dat in 2009 bijzondere aandacht moest worden besteed aan het DD-JGZ maar toch is de implementatie niet gelopen zoals bedacht. Reden voor het huidige MT om nu in 2010 er bovenop te gaan zitten zodat het DD-JGZ op 1 oktober 2010 daadwerkelijk operationeel te hebben. Volgens ons is nu het grootste risico het afbreukrisico wanneer de gestelde datum niet gehaald wordt.

Nieuwe functiehuis

Het overgaan naar organieke functiebeschrijvingen is voor een bedrag van € 65.000,00 gedeckt in de begroting maar het is niet gelukt om het nieuwe functiehuis in 2009 geïmplementeerd te hebben. Dit zal pas in 2010 gebeuren, maar met terugwerkende kracht naar 1 januari 2009 zoals destijds is bepaald. Vanwege de bedenkingen is nog niet te zeggen wat de daadwerkelijk meerkosten gaan bedragen van het nieuwe functiehuis. Dat zal duidelijk worden na de behandeling van deze bedenkingen (55 stuks) door de toetsingscommissie.

Wachtgelden

Er bestaat het risico dat bij terugloop van markttaken en projecten wachtgeldverplichtingen ontstaan. De saldierveserves die hierop betrekking hebben zullen in de meeste gevallen niet toereikend zijn om dit risico volledig af te dekken. Waar mogelijk worden in de contractuele sfeer met andere organisaties (politie, indicatie-organen) wachtgeldverplichtingen zoveel mogelijk afgedekt of wordt personeel op uitzendbasis ingehuurd.

1.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Voor het gebouw aan de Westwal in Goes heeft de GGD het juridisch eigendom. De Stichting GGE heeft het economisch eigendom en heeft voor de instandhouding van het gebouw een lange termijn onderhoudsplanning.

1.3 Financiering

Beleid

De beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer zijn vastgelegd in de verordeningen 2.12 en het treasurystatuut. Inhoudelijk is dit beleid erop gericht om de risico's te vermijden c.q. te minimaliseren.

Op grond van de wet Fido dient in de begroting en in het jaarverslag een treasuryparagraaf te worden opgenomen.

Het treasurybeleid dient terughoudend en risicomijdend te zijn. De belangrijkste doelstellingen zijn:

- Het verzekeren van toegang tot de financiële markten bij financiële instellingen met een hoge kredietwaardigheid.
- Beheersbaar houden van financiële risico's (te denken valt aan renterisico, liquiditeitsrisico en kredietrisico).

- Minimaliseren van rentekosten dan wel, met inachtneming van het bovenstaande, het optimaliseren van het rendement van beschikbare liquiditeiten c.q. langlopend uitgezette middelen zoals leningen.

Met betrekking tot de geldlening u/g GGE ad ruim € 2,6 miljoen kan worden opgemerkt dat deze feitelijk volledig wordt afgedekt door het door middel van deze lening binnen GGE gefinancierde materieel vast actief (kantoorpand GGD).

De GGD heeft de verordening 2.12 uitgewerkt en vastgesteld.

1.4 Verbonden partijen

Van verbonden partijen is sprake wanneer er een bestuurlijk én een financieel belang is bij het uitvoeren van een publieke taak.

Stichting GGD^{plus}

Dit is een samenwerkingsverband van de GGD'en in Brabant en Zeeland waarin gezamenlijke activiteiten worden uitgevoerd in het kader van de WPG-taken waarvoor afzonderlijke partijen te klein zijn. Voorbeelden zijn samenwerking op het gebied van tuberculosebestrijding, infectieziektebestrijding, medische milieukunde etc. De directeur van de GGD Zeeland is q.q. bestuurslid van de GGD^{plus}. De GGD Zeeland is met de samenwerkingspartners verantwoordelijk voor eventuele overschotten en tekorten.

Medische Milieukunde

De activiteiten van het bureau Medische Milieukundige Zorg in Brabant en Zeeland worden uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van de gezamenlijke GGD'en in Brabant en Zeeland onder de naam "bureau Gezondheid, Milieu en Veiligheid" en zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. Het bureau is gevestigd te Tilburg.

Doel van dit bureau is o.a. gespecialiseerde 2^e lijns medische milieukunde in Brabant en Zeeland aan te bieden.

GGD Nederland

GGD NL kan worden gezien als de brancheorganisatie van de GGD'en in Nederland. Zij behartigt de belangen richting de VNG en treedt in voorkomende gevallen op als woordvoerder van de GGD'en. Elke GGD betaalt jaarlijks contributie. Alle GGD-en in Nederland zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor eventuele overschotten en tekorten.

Stichting GGD Jeugdgezondheidszorg

Deze stichting is in 2008 opgericht met als doelstelling het in dienst nemen en tewerkstellen op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht van personeelsleden die in de provincie Zeeland voorheen in dienst waren van de thuiszorgorganisaties op het gebied van de jeugdgezondheidszorg en het tewerkstellen van deze personeelsleden bij de GGD Zeeland op het gebied van de jeugdgezondheidszorg. De stichting is opgericht om de overgang van personeel dat onder de vigeur van een andere CAO werkt te vergemakkelijken, zowel voor de medewerkers als voor de organisatie. Het bestuur van de stichting bestaat uit dezelfde mensen als het Dagelijks Bestuur van de GGD Zeeland. De stichting vormt met de GGD Zeeland een fiscale eenheid.

Stichting Gezondheidszorg gebouwen exploitatie (GGE)

De stichting GGE exploiteert sinds 1996 het pand aan de Westwal 37 te Goes dat in juridisch eigendom is bij de GGD. Er is formeel geen sprake van een verbonden partij, maar doordat de GGD de enige huurder is en de bestuursleden een binding hebben met de GGD (als bestuurslid of directeur), kan een bepaalde band niet ontkend worden. De bestuurlijke binding is overigens niet statutair verplicht.

1.5 Bedrijfsvoering

Management

In 2009 heeft de heer Hendriks als ad interim de directievoering gedaan van de GGD. Verder heeft de manager Middelen de GGD verlaten en zijn zijn taken tijdelijk waargenomen door de heer De Hommel en de heer De Kuijper tot het moment dat de vacature opgevuld is.

In 2009 zijn ook de eerste stappen gemaakt om het management te reorganiseren. Bedoeling is om de kosten van het management van de GGD verder terug te brengen en in te richten conform de situatie die per 1 januari 2010 is ontstaan door de integratie van het personeel van Allévo en Zorgstroom.

Functiewaardering

In 2009 is verder gewerkt aan de implementatie van organieke functiebeschrijvingen die per 1 januari 2009 operationeel hadden moeten zijn. Door de lange procedure en een procedurefout, waardoor een deel van het traject over moest, is het niet gelukt dit in 2009 af te ronden. We hopen dat dit halverwege 2010 wel achter de rug is.

Integratie Allévo en Zorgstroom

In 2009 is een zeer belangrijk wapenfeit geweest het tot overeenstemming komen met Allévo en Zorgstroom over de overname van het personeel 0-4 jaar. Per 1 januari 2010 is al dit personeel ondergebracht in de Stichting GGD Jeugdgezondheidszorg. De eerder genoemde schaalvoordelen lijken niet gehaald te worden en zullen in 2010 nader bezien worden.

Financieel

In 2009 is besloten om het model van direct-costing in te voeren ter vervanging van het systeem waarbij alle kosten op de producten worden doorberekend. Om schoon schip te maken is ook besloten een eerder gevoerde takendiscussie (juni 2007) af te ronden en te verwerken in een 2^e begrotingswijziging 2009.

ICT

Het cluster Informatie en Communicatie Technologie wil de slagvaardige adviseur en gewaardeerde ICT-dienstverlener van de GGD Zeeland zijn door:

- Het geven van adviezen en leveren van producten en diensten op het gebied van ICT die een meerwaarde opleveren voor de primaire processen;
- Het faciliteren en geven van gebruikersondersteuning van alle ICT voorzieningen zodat de professionals hun werk goed kunnen verrichten;
- Het geven van advies & ondersteuning bij projectmatige activiteiten.

Om de medewerkers nog beter van dienst te zijn, hebben we ons in 2009 geconcentreerd op een aantal speerpunten, te weten:

- Klanttevredenheid
- Waarborging van beschikbaarheid en continuïteit van functionaliteit
- Transformatie van automatisering naar informatisering

Het cluster ICT heeft nauw samengewerkt met de verschillende afdelingen om software te updaten, gebruik en toegankelijkheid voor de medewerkers te vergroten alsmede het verhogen van de beschikbaarheid van functionaliteit door de centrale netwerkinfrastructuur te herstructureren waarbij standaardisatie, virtualisatie en centralisatie het uitgangspunt waren. Het organisatorisch onderbrengen van de JGZ-medewerkers vanuit Allévo en Zorgstroom lag hieraan ten grondslag. ICT continuïteitsplanning en het versterken van informatiebeveiliging vloeien hieruit voort.

Door bewezen technologie, stabiliteit en betrouwbaarheid van de ICT dienstverlening kan de inzet van ICT kan bijdragen in de verlaging van de totale bedrijfskosten. In 2010 zullen projecten als het insourcen van het DD-JGZ, het digitaliseren van de JGZ dossiers hier een substantiële bijdrage aan leveren. Er zullen ook nog meer vraagstukken onderzocht worden die hieraan kunnen bijdragen zoals het standaardiseren en reduceren van het printerpark, mogelijkheden tot virtueel vergaderen, optimaliseren van de WAN-infrastructuur. Ook zullen de invoering van het Burgerservicenummer (BSN), de UZI-pas en de zorg voor veilige informatie conform de NEN-7510 extra aandacht krijgen.

Transformatie van automatisering naar informatisering

Gelet op de ontwikkelingen en mogelijkheden in combinatie met de visie en strategie van de GGD is het noodzakelijk om de rol van het cluster ICT te veranderen van enerzijds de “harde” automatiseringskant die volledig gestructureerd is en deels uitbested, met een op dat vlak nog professionelere uitstraling naar de interne organisatie naar meer informatisering. Met informatisering bedoelen we in dit kader het ontsluiten van data, het ontwikkelen of omvormen en/of combineren van data ter verbetering van de informatievoorziening zodat andere afdelingen hierop kunnen bouwen en vertrouwen als het gaat om het verkrijgen van stuur- en beslissing informatie. De GGD is immers een kennisintensieve organisatie waarin de snelheid en de hoeveelheid informatie toeneemt en we duidelijk moeten hebben welke informatie nodig is en waar die informatie voor wie beschikbaar is.

1.6 Sociaal beleid

Medewerkers zijn het belangrijkste bedrijfskapitaal van de GGD Zeeland. Het is belangrijk om hun kennis en inzet goed te benutten en adequaat op peil te houden.

Door de oprichting van de Stichting GGD Jeugdgezondheidszorg en de indiensttreding van de medewerkers 0-4 jaar van Zorgzaam bij deze stichting is de implementatie van organieke functiebeschrijvingen, die per 1 januari 2009 operationeel zou zijn, vertraagd.

Arbo-overzicht

Onderdeel	2005	2006	2007	2008	2009
Aantal medewerkers op 31 december	138	132	136	149	195
Totale personeelsformatie op 31 december	98,1 FTE	99,3 FTE	95 FTE	101,9 FTE	128.2 FTE
Aantal verzuimmeldingen	216	160	145	162	180
Aantal bedrijfsongevallen	0	0	0	0	0
Aantal werkplekonderzoeken	4	3	4	5	1
Ziekteverzuim inclusief zwangerschap	4,43	3,57	5,41	5,46	4,59
Ziekteverzuim exclusief zwangerschap	3,46	3,18	4,93	5,17	3,86
Gemiddelde duur verzuim (dagen)	10,3	10,89	9,68	15,42	9,42

De groei van 46 medewerkers wordt voor het overgrote deel verklaard uit het feit dat de gedetacheerde medewerkers JGZ 0-4 jaar van Stichting ZorgSaam in dienst traden bij de Stichting GGD Jeugdgezondheidszorg.

Het ziekteverzuim (excl. zwangerschap) was in 2009 1,31 % lager dan in 2008. De daling wordt veroorzaakt doordat er een afname van het medewerkers met een langdurig verzuim. De meldingsfrequentie (= het gemiddeld aantal keren dat een medewerker zich ziek meldt per jaar) komt op 0,98 en is dus ten opzichte van 2008 (0,92) stabiel gebleven.

Opbouw personeel 2009

GGD	T/m 19 jaar	20 t/m 29	30 t/m 39	40 t/m 49	50 t/m 59	60 tot 65	> 65
Mannen	0	1	3	14	9	2	1
Vrouwen	0	15	35	52	50	13	0
Totaal	0	16	38	66	59	15	1

1.7 Beleidsadvies en Ondersteuning

BO leverde in 2009 advies en ondersteuning aan zowel de interne organisatie (MT en afdelingen) als aan (vooral) gemeenten. Het gaat om de volgende diensten: advisering en ondersteuning bij lokaal/regionaal gezondheidsbeleid, OGGZ-beleid, epidemiologie, gezondheidsbevordering, communicatie-, kwaliteits- en organisatiebeleid. Het kwaliteitsbeleid komt in paragraaf 1.8 apart aan de orde.

Eind 2008 werd de eerste regionale Volksgezondheid Toekomst Verkenning voor Zeeland opgeleverd. In 2009 zijn resultaten en proces geëvalueerd onder alle betrokkenen. De rVTV is positief beoordeeld en de wens is uitgesproken om een 2^e rVTV op te stellen in 2011/2012. De uitkomsten zijn opgenomen in de nieuwe regionale gezondheidsnota's van Zeeuws-Vlaanderen, Oosterschelderegio en Walcheren. De vraag van gemeenten en andere partijen

naar epidemiologische gegevens zette ook in 2009 door. Hetzelfde geldt voor de vraag om presentaties te geven over gezondheidscijfers en preventieaanbod. Hieraan geven epidemiologie en gezondheidsbevordering doorgaans samen uitvoering. De bijbehorende tools (www.gezondheidsatlas.nl en www.regionaalkompas.nl) zijn in 2009 verder doorontwikkeld

In 2009 lag het accent in de samenwerking met gemeenten bij het afronden van de nieuwe regionale gezondheidsnota's (2009 – 2012) en het uitzetten van vervolgacties. De belangrijkste speerpunten hierbij zijn overgewicht (in combinatie met voeding/bewegen), overmatig gebruik van genotmiddelen (vooral alcoholgebruik onder jeugd) en psychosociale problematiek/eenzaamheid. Er is ook geïnvesteerd in het ontwikkelen van een samenhangende aanpak van gezondheidsbevordering voor ouderen (in relatie tot het nieuwe WPG-artikel 5a) en het opzetten van een goede preventiestructuur voor scholen.

Samenwerking bij preventie en gezondheidsbevordering met andere partners krijgt steeds nadrukkelijker vorm. Zo is er in 2009 een samenwerkingsovereenkomst met Sport Zeeland opgesteld om samen nog beter op te kunnen trekken bij de aanpak van overgewicht. De samenwerking met Indigo bij de aanpak van overmatig middelengebruik is gecontinueerd en inhoudelijk en uitvoerend versterkt. Hetzelfde geldt voor de onderzoekssamenwerking met Scoop, met name bij de Jeugdmonitor Zeeland, en met de Hogeschool Zeeland (onderzoekstages). Ook afstemming van preventie op curatie krijgt langzaam aan meer invulling, via contacten met ROS-Zeebra (ondersteuningsbureau voor de eerste lijnzorg) en bijv. in de samenwerking met tandartsen en ziekenhuizen.

Het relatiebeheer met gemeenten kreeg vorm via Provinciaal (PAO) en Regionaal ambtelijk overleg (RAO). Voor Walcheren en in de Oosterschelderegio is inmiddels ook een ambtelijk overleg JGZ ingevoerd. De achtergrond hiervan is dat de JGZ sterk in ontwikkeling is op dit moment. Gemeenten hebben daarom de behoefte aan meer tussentijdse informatie-uitwisseling. Naar aanleiding van de invoering van de nieuwe Wet Publieke Gezondheid is een themabijeenkomst voor medewerkers en ambtenaren georganiseerd. PAO en RAO's blijven een belangrijk platform voor het bespreken van nieuwe ontwikkelingen, kennisdeling en beleidsinnovatie. (Meer informatie is opgenomen bij de productbeschrijvingen.)

BO was verder in 2009 nauw betrokken bij de introductie van de Verwijsindex Risicokinderen Zeeland (projectleiding).

Gezondheidsbevordering (GB)

Vanuit GB wordt het Regionaal Ambtelijk Overleg (RAO) per regio ondersteund. In 2009 zijn hier de nieuwe gezondheidsnota's afgerond en vervolgactiviteiten van start gegaan. De kerntaken van GB zijn: 'beleidsadvisering', 'ondersteuning bij gezondheidsbevordering' en 'versterking van de preventiestructuur'. In 2009 is een start gemaakt met een programmatische aanpak van preventiespeerpunten. Aandachtspunt blijft de beperkte capaciteit bij de GGD voor de uitvoering van preventieactiviteiten. De lijn om samen te werken met partners om te komen tot een samenhangend preventieaanbod is dan ook verder doorgezet. Er zijn frequente contacten met onder meer Sport Zeeland, Indigo, thuiszorginstellingen, tandartsen, RPCZ, SWVO en provincie/Scoop etcetera). GB leverde en bijdrage aan het opstellen van de startfoto voor het implementeren van de RAAK-methodiek in Zeeland (aanpak kindermishandeling),

werkte een nieuwe opzet uit voor evaluatie en registratie binnen de Zorgadviesteams (ZAT) en organiseerde expertmeetings rond overmatig alcoholgebruik door jeugd.

Epidemiologie

De formatie epidemiologie kreeg in 2009 een bescheiden uitbreiding. Daarmee wordt het beter haalbaar om de informatie die intern door de JGZ wordt verzameld te analyseren en te presenteren. In 2009 konden daardoor ook nieuwe infokaarten opgesteld worden, zowel voor JGZ 0-4 jaar als voor 4-19 jaar. Deze informatie wordt zowel intern als door gemeenten erg gewaardeerd.

Er zijn diverse evaluatieonderzoeken opgezet en uitgevoerd. Hiermee kan getoetst worden of innovatieve werkwijzen het gewenste resultaat boeken en procesmatig goed verlopen. Voorbeelden uit 2009 zijn: een nieuwe aanpak van ziekteverzuim in het voortgezet onderwijs en de evaluatie van de SDQ en de rVTV. Er is, samen met een kinderarts, ook een eerste opzet gemaakt om te komen registratie van jongeren die door overmatig alcoholgebruik op de SEH binnenkomen.

De monitorcyclus kreeg in 2009 vervolg via de Zeeuwse Volwassenenmonitor en de start van de OGGZ-monitor. Ondersteuning werd verder geboden bij diverse klanttoetsen.

Beleidsadvisering en ondersteuning OGGZ

Er is geïnvesteerd in het verder uitrollen van zorgnetwerken voor kwetsbare groepen. In 2009 hebben twee nieuwe gemeenten een convenant ondertekend, is het PAO geïnformeerd over de resultaten van deze werkwijze en werden oriënterende gesprekken gevoerd met een aantal nieuwe belangstellende gemeenten. Samen met epidemiologie is de OGGZ-monitor van start gegaan, als onderdeel van het Zeeuws Kompas. Gaandeweg kwam hierbij de vraag naar voren om de mogelijkheden voor een centrale toegang tot de Maatschappelijk Opvang te verkennen. Dit verzoek is opgepakt en krijgt in 2010 vervolg. Op hoofdlijnen is ondersteuning geboden aan medewerkers van het MAB bij de afdeling VGZ. Vanuit dit product werd de projectleiding voor de invoering van de VIRZ geleverd en is een bijdrage geleverd aan de introductie van een nieuwe werkwijze van de JGZ in de regio Zeeuws-Vlaanderen.

Communicatie

Het jaar 2009 gaat voor Communicatie de boeken in als het jaar van de Mexicaanse griep. Het met de GHOR en gemeenten opgestelde Zeeuwse draaiboek voor publiekscommunicatie bij griep was nog niet droog of de eerste uitbraak van een nieuwe griepvariant in de wereld was een feit. Het draaiboek kon meteen z'n werk gaan doen. De uitbraak medio juli in Zeeland en later de voorbereiding voor de vaccinatiecampagne zorgde voor veel extra druk op Communicatie. Daarnaast was er in 2009 de uitvoering door GGD'en van de vaccinatie tegen het HPV-virus, een groot project dat eveneens veel beslag heeft gelegd op de communicatiecapaciteit. Andere activiteiten dit jaar waren de totstandkoming van de nieuwe beleidsvisie van de GGD, een communicatieonderzoek bij de doelgroep gemeenten, enkele publiekscampagnes, een jaarverslag in twee versies, interne programma's, diverse communicatieplannen en er is tot slot een concept ontwikkeld voor een nieuwe invulling van de functie publieksinformatie. Uiteraard zijn ook de reguliere activiteiten zoals het onderhoud van de website, het verzorgen van interne en externe publicaties en de coördinatie van de perscontacten (140 in 2009!) uitgevoerd.

1.8 Kwaliteitszorg

In 2009 stond de GGD-brede HKZ hercertificering gepland. Mede dankzij de inzet van alle medewerkers is de GGD een volledig HKZ-gecertificeerde zorginstelling. Hiermee voldoet de GGD aan de eisen die zowel door de Inspectie Gezondheidszorg als door de maatschappij worden gesteld. Het beheersen van de kwaliteit van producten en diensten, het beheersen van processen en het optimaal voldoen aan de verwachtingen van klanten, was natuurlijk ook in 2009 van groot belang. De administratieve organisatie, processen en interne controle moeten dan ook goed functioneren.

Kwaliteitsborging vond plaats via het ontwikkelde (kwaliteits)netwerk: de organisatiebrede stuurgroep kwaliteit (cq. MT-overleg) en kwaliteitscommissies per afdeling, inkoopoverleg, auditorenteam en aandachtsfunctionarissen HKZ. De GGD is daarmee op elk moment voorbereid voor jaarlijkse hercertificering. De voor november beoogde externe toetsing moest echter vanwege de griep- en HPV campagne uitgesteld worden tot februari 2010. Vanaf augustus 2009 is een doorstart gemaakt met de ondersteuning van het HKZ-certificeringstraject bij de GHOR en GMZ binnen de veiligheidsregio Zeeland.

De interne en externe audits van 2008 zijn geëvalueerd en de aanbevelingen zijn in 2009 opgepakt. Onder andere de centrale borging van bekwaamheidsverklaringen, vaccinatiegraad van medewerkers en opleidingen kregen aandacht. De gedragscode en de FONA-regeling werden GGD-breed afgestemd en aangepast. De audits zijn conform de auditplanning 2009 uitgevoerd. De klantentoetsen bij de afdeling VGZ (TBC en korte vragenlijst voor bezoekers afdeling VGZ nl. cliënten bij TBC/PMR/SOA), JGZ (afsprakenbureau JGZ en opvoedsteunpunten), BO (evaluatie ouderen en volwassenen monitor, evaluatie rVTV en imago-onderzoek) en Middelen (ICT) zijn afgerond.

Ook werd voor het eerst een GGD-brede directiebeoordeling op basis van de INK-methodiek uitgevoerd. Als input voor de directiebeoordeling zijn afdelingsbeoordelingen op basis van de INK-methode gebruikt. Hiermee zijn ook actiepunten in het MT vastgesteld en is tevens een meerjarenbeleidplan kwaliteit opgesteld. Inmiddels is bekend dat we de HKZ hercertificering voor alle producten van de GGD Zeeland hebben behaald en dus een volledig HKZ-gecertificeerde instelling blijven. Tevens hebben de GHOR en GMZ binnen de veiligheidsregio Zeeland het HKZ-certificaat behouden.

1.9 Rechtmatigheidtoets

Voorafgaand aan de accountantscontrole is intern door de controller een rechtmatigheidtoets uitgevoerd. Door middel van steekproeven is onderzoek gedaan naar de inkoopfacturen en de salarisbetalingen. Voorts is de besteding van subsidies en inkomsten van derden onderzocht. Daarbij is aandacht besteed aan alle criteria die in dat verband zijn benoemd (begrotingscriterium, voorwaardencriterium, M&O criterium, calculatiecriterium, valuteringscriterium, leveringscriterium, adresseringscriterium, volledigheidscriterium en aanvaardbaarheidscriterium). Niet voor ieder criterium is een afzonderlijk onderzoek ingesteld. In de meeste gevallen omvatte een onderzoek meerdere criteria. Bij de meeste onderzochte onderdelen kwamen niet of nauwelijks onregelmatigheden aan het licht. De geconstateerde afwijkingen waren voor het overgrote deel minimaal en bleven ruim binnen de toegestane marges.

Echter in één geval kwam een onregelmatigheid aan het licht die niet onvermeld kan blijven. Bij de gunning van een opdracht tot uitbreiding van het ICT netwerk is verzuimd over te gaan tot Europese aanbesteding. De totale opdracht was € 456.350 terwijl het drempelbedrag ligt op € 206.000. Daarmee is deze transactie niet uitgevoerd conform de (externe) regels en dus in feite onrechtmatig. Omdat de opdracht meer dan 3% van de totale uitgaven betreft, zal dit ook gevolgen hebben voor de accountantsverklaring.

Van de rechtmatigheidstoets is verslag uitgebracht aan de directeur. Het verslag is ook ter beschikking gesteld aan de accountant.

Uit de programmarekening blijkt dat voor de programma's Openbare gezondheidszorg en Jeugdgezondheidszorg – uniform gedeelte de werkelijke lasten de geraamde lasten overschrijden. Hieronder is opgenomen waar de belangrijkste afwijkingen in deze programma's zijn ontstaan. Tevens zijn hier aangegeven de grootste verschillen in de overhead t.o.v. de begroting.

Belangrijkste oorzaken meer uitgaven:

Personeel van derden en salarissen ivm campagnes binnen JGZ uniform	€ 450.000,00
De kosten binnen de TBC voor GGD + zijn niet geraamd	€ 103.000,00
Diverse kosten van het LGB zijn niet geraamd	€ 140.000,00
Inhuur van de directeur ai en de financieel adviseur zijn hoger uitgevallen dan geraamd	€ 218.000,00

Belangrijkste oorzaken minder uitgaven:

Minder uitgaven gedaan voor het DD JGZ door vertraging	€ 210.000,00
Minder kosten op JGZ maatwerk door campagnes, kosten zijn op uniform geboekt	€ 250.000,00
Minder kosten gemaakt voor opleidingen jeugdartsen, wel subsidie aanwezig	€ 110.000,00
Budget onvoorzien is niet gebruikt	€ 62.000,00
Door vacatures is er over het geheel minder uitgegeven op salarissen	€ 150.000,00

Belangrijkste oorzaken meer inkomsten:

Meer opbrengsten uit de HIP	€ 210.000,00
Meer opbrengsten op de kostenplaats van JGZ	€ 180.000,00
Meer opbrengsten op de JGZ uniform e maatwerk 0-4 jarigenzorg	€ 290.000,00
Meer opbrengsten op de kostenplaats van VGZ	€ 60.000,00

Belangrijkste oorzaken minder inkomsten:

Minder opbrengsten op de PMR dan geraamd	€ 150.000,00
Onttrekking aan de reserve heeft niet plaatsgevonden	€ 500.000,00

De overschrijdingen passen binnen het beleid wat is geformuleerd door het Algemeen Bestuur. Daarnaast worden overschrijdingen grotendeels gecompenseerd door hogere inkomsten.

Met het vaststellen van de jaarrekening gaat u akkoord met de overschrijdingen van de lasten bij de programma's Openbare gezondheidszorg en Jeugdgezondheidszorg – uniform gedeelte.

1.10 Resultaat

Resultaat

Het voordelig saldo voor 2009 is € 186.126,00.

Opgemerkt hierbij moet worden dat een onttrekking van € 500.000,00 aan de bestemmingsreserve uniform deel BTP niet heeft plaatsgevonden alhoewel deze wel begroot is. De beslissing om dit bedrag te onttrekken was ingegeven door het feit dat de begroting 2009 met een groot tekort sloot. Naar nu blijkt is deze onttrekking niet nodig om met een positief saldo het jaar 2009 te sluiten.

Personele kosten

De personele kosten waren begroot op € 6.480.171,00,- en de werkelijke loonkosten bedroegen € 6.331.291,09. De onderschrijding komt daardoor op € 148.879,91.

De opbouw van dit overschot is: het programma Openbare Gezondheidszorg en de kostenplaatsen hadden een overschot van resp. € 166.331,09 en € 151.095,58. Dit is voornamelijk veroorzaakt door vacatures welke niet zijn ingevuld. Daarentegen kende het programma JGZ een tekort van € 168.547,16 dat wordt veroorzaakt doordat er meer fte aanwezig is dan begroot en dat er veel is overgewerkt tijdens de campagnes.

Materiële kosten

De verschillen in de materiële kosten worden per product en per kostenplaats toegelicht.

Resultaatbestemming

Ten aanzien van het voordelige saldo van € 186.126,00 van het jaar 2009, is reeds besloten in 2009 dat dit bedrag onderdeel zal zijn van de dekking van de frictiekosten die de GGD aan Allévo en Zorgstroom gaat betalen.

2 Balans

2.1. balans per 31 december 2009

Activa	31-12-2009	31-12-2008	Passiva	31-12-2009	31-12-2008
<i>vaste activa</i>			<i>eigen vermogen</i>		
materiële vaste activa	788.191	329.027	reserves	4.118.728	4.438.159
financiële vaste activa	2.623.225	2.623.225	saldo rekening van baten en lasten	186.126	-319.431
	<u>3.411.416</u>	<u>2.952.252</u>	<i>voorzieningen</i>		
<i>vlottende activa</i>			<i>vlottende passiva</i>		
voorraden	20.009	15.058	kortlopende schulden	987.960	1.324.314
uitzettingen <1 jaar	773.752	534.787	Overlopende passiva	416.702	102.442
liquide middelen	1.489.542	1.960.683		<u>1.404.662</u>	<u>1.426.756</u>
overlopende activa	14.797	82.704			
	<u>2.298.100</u>	<u>2.593.232</u>			
totaal	5.709.516	5.545.484	totaal	5.709.516	5.545.484

2.2 toelichting op de balans per 31 december 2009

waarderingsgrondslagen

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de historische kostprijs verminderd met de afschrijvingen. Eventuele investeringssubsidies zijn in mindering gebracht op de aanschafwaarde. De afschrijvingstermijnen zijn vermeld in 2.5 specificatie van de boekwaarde. Kleinere investeringen in computers en inventaris worden zo mogelijk in het jaar van aanschaf ten laste van de exploitatie gebracht.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende vorderingen

De kortlopende vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor zover nodig wordt een voorziening voor oninbaarheid getroffen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien de tegoeden niet ter vrije beschikking staan, wordt dit afzonderlijk gemeld.

Overige vlottende activa

De overige vlottende activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmingsreserves. Deze reserves worden gevormd door de mutaties in het exploitatieresultaat.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel worden hier verantwoord.

Baten en lasten

De baten en lasten van het boekjaar worden in de jaarrekening opgenomen, ongeacht of zij tot feitelijke ontvangsten of uitgaven in dat kalenderjaar hebben geleid. De baten en lasten worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben.

Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij zijn gerealiseerd. Wachtgeldverplichtingen waarvan de duur en de hoogte niet met een redelijke mate van zekerheid zijn vast te stellen worden niet in de jaarrekening verwerkt.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Informatiesysteem DD-JGZ

In november 2005 is een contract gesloten met het softwarebedrijf Prévalent (thans Centric Health Care Solutions) voor de levering van een informatiesysteem DD-JGZ (Elektronisch Kind

Dossier). In januari 2008 is dit contract herzien, hetgeen geleid heeft tot een verlaging van de licentiekosten. Wel is het contract verlengd tot en met 2011. De totaal aangegane verplichtingen over de jaren 2010 en 2011 bedragen € 420.000.

Huurverplichting:

De GGD huurt ingaande 1 maart 1996 het gebouw Westwal. Hiervoor is een huurverplichting aangegaan.

2.3. activa

materiële vaste activa

Dit zijn uitsluitend investeringen met economisch nut en betreft het juridisch eigendom van het terrein Westwal Goes, de bedrijfsgebouwen en de duurzame bedrijfsmiddelen.

Het verloop van deze post is als volgt:

Aanschaffingswaarde per 1 januari 2009		€	495.818
Afschrijvingen tot en met 2008	€	166.791	
Overige verminderingen t/m 2008	€	-	
		<u>€</u>	<u>166.791</u>
Boekwaarde per 1 januari 2009		€	329.027
Bij: Investering in 2009, incl. compensabele BTW		€	572.941
		€	901.968
Afschrijvingen 2009	€	113.777	
Overige verminderingen in 2009	€	-	
		<u>€</u>	<u>113.777</u>
Boekwaarde per 31 december 2009		<u>€</u>	<u>788.191</u>

Voor de specificatie van de kapitaallasten verwijzen wij u naar 2.5 specificatie van de boekwaarde.

financiële vaste activa

Aan de onderstaande deelneming is een lening verstrekt.

Geldlening u/g Stichting Gezondheidszorg Gebouwen Exploitatie (GGE)

stand per 1 januari 2009 en 31 december 2009 € 2.623.225

Betreft de begin december 1995 verstrekte geldlening voor de realisering van de vestiging Goes. De rente bedraagt 7%, ingaande januari 1996. Op de lening behoeft niet te worden afgelost.

vlottende activa

Vorraden

voorraden gewaardeerd tegen de laatst betaalde inkoopprijs:

- vaccins t.b.v. reizigersvaccinaties € 20.009

Uitzettingen < 1 jaar

- openstaande facturen 2009 wegens verrichtingen e.d.	€	658.093
- Rente giro 4e kwartaal 2009	€	1.145
- Schouwen-Duiveland, subsidie opvoedsteunpunten 2009	€	19.680
- Sluis subsidie opvoedsteunpunt 2009	€	11.456
- Provincie Zeeland, subsidie logopedie 2009	€	25.000
- Belastingdienst BTW	€	438
- Zorgstroom, doorbelasting VTO-team 2009	€	52.369
- RIVM, vaccinaties dec 2009	€	4.479
- RIVM, hielprikken 4e kwartaal 2009	€	1.092
Totaal	€	<u>773.752</u>

Liquide middelen

Kasgelden

- kas Goes	€	1.159
- kas SOA	€	186
- kas TBC	€	405
- kas vaccinaties Middelburg	€	153
- kas vaccinaties Vlissingen	€	297
- kas vaccinaties Goes	€	1.192
- kas vaccinaties Terneuzen	€	140
Subtotaal	€	<u>3.532</u>
- saldo ING zakelijke rekening	€	986.010
- ExtraBonus Zakenrekening	€	500.000
Totaal liquide middelen	€	<u>1.489.542</u>

Overlopende activa

Vooruitbetaalde kosten

- TPG depotbedrag frankeermachine	€	4.750
- Crypsys, licenties Sophos	€	9.068
- Kruisposten	€	979
Totaal	€	<u>14.797</u>

2.4 passiva

saldo van de rekening van baten en lasten

Saldo 2008

Het nadelig saldo over 2008 ad. € 319.431,00 is conform de besluitvorming van het Algemeen Bestuur verwerkt zoals weergegeven in het voorstel in de jaarrekening 2008.

Saldo 2009

De exploitatie over 2009 sluit met een batig saldo van € 186.126,00. In 2009 is al besloten dat dit saldo zal worden aangewend als dekking voor de frictiekosten van de integratie.

Reserves

Het overzicht van de stand van de reserves, de onttrekkingen en de toevoegingen is als volgt:

	saldo 01-01-2009	Mutaties i.v.m. bestemming saldo 2008	overige vermeerderingen	verminderingen	saldo 31-12-2009
saldireserve PGO 10 jaar	50.000				50.000
saldireserve 0-4 jaar Zeeuws-Vlaanderen	-71.853	-40.590			-112.443
saldireserve bevolkingsonderzoeken	81.434	12.920		94.354	0
saldireserve PMR	62.336	-70.186			-7.850
saldireserve Forensische Geneeskunde	29.641	1.043			30.684
saldireserve gezondheidsatlas	32.312	-18.783			13.529
saldireserve advisering	14.922	-932			13.990
saldireserve Gemeentelijke projecten	287.115	15.000			302.115
algemene reserve	290.542	-271.791	94.354		113.105
bestemmingsreserve huisvesting Goes	2.623.225				2.623.225
bestemmingsres. bel.info maatw. BTP	150.047	-70.243			79.804
bestemmingsres. uniform deel BTP	717.985	124.131			842.116
bestemmingsres. maatwerk frictiekst. OKZ-GGD	170.452				170.452
Totaal reserves	4.438.158	-319.431	94.354	94.354	4.118.727

De saldi-reserves zijn bedoeld om (zonder wijziging van de gemeentelijke bijdrage) eventuele toekomstige nadelige saldi van de betreffende producten op te vangen, dan wel bijzondere uitgaven ten behoeve van deze producten te dekken.

De bestemmingsreserves zijn gevormd uit gelden die voor een specifiek doel zijn uitgekeerd of gereserveerd en nog niet zijn uitgegeven. Per reserve kan nog de volgende toelichting gegeven worden:

- Saldi-reserve PGO 10

De saldi-reserve PGO 10 is ingesteld bij de jaarrekening 2005 om het eventuele batig saldo specifiek voor deze activiteiten in te kunnen zetten.

Per 1 januari 2009 bedroeg het saldo € 50.000. Er zijn geen mutaties geweest in 2009. De stand per 31 december 2009 is € 50.000.

- Saldi-reserve 0-4 jaar Zeeuws-Vlaanderen

Deze saldi-reserve is ingesteld bij de jaarrekening 2006. Per 1 januari 2009 bedroeg het saldo -/- € 71.853. Het nadelig saldo uit de jaarrekening 2008 ad € 40.590 is hieraan toegevoegd. De stand per 31 december 2009 is -/- € 112.443.

- Saldi-reserve Bevolkingsonderzoeken

Per 1 januari 2009 bedroeg het saldo € 81.434. Het batig saldo uit de jaarrekening 2008 van € 12.920 is hieraan toegevoegd. Vervolgens is de reserve geheel toegevoegd aan de algemene reserve. De stand per 31 december 2009 is derhalve € 0.

- Saldi-reserve PMR

PMR is een markttaak. De saldi-reserve PMR dient ervoor om schommelingen in de exploitatie van dit product op te vangen en niet ten laste van de WPG te laten komen. Per 1 januari 2009 bedroeg het saldo € 62.336. Het nadelig saldo uit de jaarrekening 2008 ad € 70.186 is hieraan onttrokken. De stand per 31 december 2009 is -/- € 7.850.

- Saldi-reserve Forensische Geneeskunde

Forensische Geneeskunde is een markttaak. De saldi-reserve van Forensische Geneeskunde dient ervoor om schommelingen in de exploitatie van dit product op te vangen en niet ten laste van de WPG te laten komen.

Per 1 januari 2009 bedroeg het saldo € 29.641. Het batig saldo uit de jaarrekening 2008 ad € 1.043 is hieraan toegevoegd. De stand per 31 december 2009 is € 30.684.

- **Saldireserve gezondheidsatlas**
 Het saldo per 1 januari 2009 bedroeg € 32.312. Het nadelig saldo uit de jaarrekening 2008 ad € 18.783 is hieraan onttrokken. De stand per 31 december 2009 is € 13.529.
- **Saldireserve advisering**
 Advisering is een markttaak. De saldireserve van advisering dient ervoor om schommelingen in de exploitatie van dit product op te vangen en niet ten laste van de WPG te laten komen.
 Het saldo per 1 januari 2009 bedroeg € 14.922. Het nadelig saldo uit de jaarrekening 2007 ad € 932 is hieraan onttrokken. De stand per 31 december 2009 is € 13.990.
- **Saldireserve Gemeentelijke projecten**
 Deze reserve is gevormd uit nog niet bestede gelden voor gemeentelijke projecten. Het saldo op 1 januari 2009 bedroeg € 287.115. Het batig saldo uit de jaarrekening 2008 ad € 15.000 is hieraan toegevoegd. De stand per 31 december 2009 is € 302.115.
- **Algemene reserve**
 Het saldo op 1 januari 2009 bedroeg € 290.542. Het nadelig saldo uit de jaarrekening 2008 ad € 271.791 is hieraan onttrokken. Toegevoegd is de saldireserve bevolkingsonderzoeken ad. € 94.354. Het saldo per 31 december 2009 bedraagt € 113.105.
- **Bestemmingsreserve huisvesting Westwal Goes**
 De reserve betreft de vergoeding wegens uitkoopsom gebouw Magnolia. De vervangende huisvesting is gerealiseerd door de Stichting GGE. Om de Stichting GGE in staat te stellen de bouw te realiseren, is door de GGD een lening verstrekt ter financiering van de stichtingskosten (zie onder financiële vaste activa). De GGD huurt ingaande 1 maart 1996 het gebouw Westwal. Hiervoor is een huurverplichting aangegaan. De bestemmingsreserve moet beschikbaar blijven ter financiering van vorengenoemde lening van € 2.623.225,-. In 2009 zijn er in deze reserve geen mutaties geweest.
- **Bestemmingsreserve beleidsinfo maatwerk BTP**
 Per 1 januari 2009 bedroeg het saldo € 150.047. Het nadelig saldo uit de jaarrekening 2008 ad € 70.243 is hieraan onttrokken. De stand per 31 december 2009 is € 79.804.
- **Bestemmingsreserve uniform deel BTP**
 Het saldo per 1 januari 2009 bedroeg € 717.895. Het batig saldo uit de jaarrekening 2008 ad € 124.131 toegevoegd. De stand per 31 december 2009 is € 842.116.

- Bestemmingsreserve frictiekosten OKZ-GGD

Deze bestemmingsreserve is gevormd om de frictiekosten te bekostigen die gaan ontstaan op het moment dat de 0-4 jarigen zorg van Allévo en Zorgstroom gefaseerd samengaan met de GGD. Het saldo per 1 januari 2009 bedroeg € 170.452. Er zijn in 2009 geen mutaties geweest.

Het saldo bedraagt op 31 december 2009 € 170.452.

Flottende passiva

Hier zijn vermeld de netto flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva.

netto-flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

- crediteuren (betalingen onderweg op 31-12-2009 inmiddels afge	€	824.236
- netto loon december II	€	11.072
- Provincie Zeeland, subsidie	€	20.000
- diverse artsen, loon i.v.m. politieartsmerk	€	52.014
- GGD Hart voor Zeeland, afrekening ASH 2009	€	22.096
- Gemeente Hulst en Terneuzen, afrekening CJG 2009	€	41.862
- Emergis, afrekening VTO-team 2009	€	3.448
- CVZ, afrekening 2009 illegalenzorg	€	13.232
Totaal	€	987.960

Overlopende passiva

- borgsommen voor sleutels en pasjes gebouw Westwal	€	2.434
- project maten en meten, subsidie	€	40.753
- diverse gemeenten t.b.v. inzet 2009	€	104.189
- project borstvoeding, subsidie	€	6.183
- project ziekteverzuimbegeleiding, subsidie	€	45.640
- HPV-campagne, vergoeding Rijk	€	116.281
- Mexicaanse griep-campagne, vergoeding Rijk	€	101.222
Totaal	€	416.702

Verloop subsidies

	saldo 01-01-2009	vermeerderingen	verminderingen	saldo 31-12-2009
project PTO	5.062		5.062	0
project ziekteverzuimbegeleiding	0	45.640		45.640
project maten en meten	36.428	4.325		40.753
project borstvoeding	6.183			6.183
HPV-campagne		116.281		116.281
Mexicaanse griepcampagne		101.222		101.222
Totaal	47.673	267.468	5.062	310.079

2.5 Specificatie van de boekwaardes

	afschrijvings- termijn in jaren	aanschaf- waarde	afschr. t/m 2008	vermeer. 2009	verm. 2009	rente 4%	afschr. 2009	kapitaal- lasten	boekw. 31-12-2009
JGZ 4-19 uniform									
Meubilair tbv pgo 10 jaar	10	17.238,00	5.172,00			482,64	1.724,00	2.206,64	10.342,00
Notebooks tbv pgo 10 jaar	5	3.364,00	2.019,00			53,80	673,00	726,80	672,00
		20.602,00	7.191,00	0,00	0,00	536,44	2.397,00	2.933,44	11.014,00
JGZ 0-4									
Computers	4	6.109,24	1.528,24			183,24	1.527,00	1.710,24	3.054,00
Meubilair	10			14.577,50		0,00	850,50	850,50	13.727,00
		6.109,24	1.528,24	14.577,50	0,00	183,24	2.377,50	2.560,74	16.781,00
VGZ tbc-bestrijding									
Verlichting	10			6.679,47		0,00	389,47	389,47	6.290,00
		0,00	0,00	6.679,47	0,00	0,00	389,47	389,47	6.290,00
VGZ publieksinformatie									
Herinrichting GZW	10	28.177,10	23.464,10			188,52	2.816,00	3.004,52	1.897,00
		28.177,10	23.464,10	0,00	0,00	188,52	2.816,00	3.004,52	1.897,00
VGZ forensische geneeskunde									
Piketvoertuig oud	6	34.055,00	30.272,00			151,32	3.783,00	3.934,32	0,00
Piketvoertuig nieuw	6			25.964,97			418,97	418,97	25.546,00
		34.055,00	30.272,00	25.964,97	0,00	151,32	4.201,97	4.353,29	25.546,00
Kostenplaats huisvesting									
Inr.gebouw Vlissingen	10	13.413,01	10.731,01			107,28	1.341,00	1.448,28	1.341,00
		13.413,01	10.731,01	0,00	0,00	107,28	1.341,00	1.448,28	1.341,00
Algemene kosten									
Internet verbinding	4	13.876,21	3.469,21			416,28	3.469,00	3.885,28	6.938,00
ICT-plan	4	272.233,52	68.059,52			8.166,96	68.058,00	76.224,96	136.116,00
Telefoons	3	12.414,18	1.034,18			455,20	4.138,00	4.593,20	7.242,00
Koffieautomaten	5			16.740,68		0,00	2.232,68	2.232,68	14.508,00
Beamer vergaderzaal	5			9.891,44		0,00	1.318,44	1.318,44	8.573,00
Netwerkinfrastructuur	5			499.087,36					499.087,36
		298.523,91	72.562,91	525.719,48	0,00	9.038,44	79.216,12	88.254,56	672.464,36

	afschrijvings- termijn in jaren	aanschaf- waarde	afschr. t/m 2008	vermeer. 2009	verm. 2009	rente 4%	afschr. 2009	kapitaal- lasten	boekw. 31-12-2009
Middelen									
Computers	4	5.599,73	1.399,73			168,00	1.400,00	1.568,00	2.800,00
		5.599,73	1.399,73	0,00	0,00	168,00	1.400,00	1.568,00	2.800,00
B&O									
Computers	4	6.617,76	1.655,76			198,48	1.654,00	1.852,48	3.308,00
		6.617,76	1.655,76	0,00	0,00	198,48	1.654,00	1.852,48	3.308,00
Kostenplaats JGZ 4-19									
Computers	4	13.744,05	3.436,05			412,32	3.436,00	3.848,32	6.872,00
Kasten	10	16.783,82	1.681,82			604,08	1.678,00	2.282,08	13.424,00
Stoelen	5	3.570,00	714,00			114,24	714,00	828,24	2.142,00
		34.097,87	5.831,87	0,00	0,00	1.130,64	5.828,00	6.958,64	22.438,00
Kostenplaats VGZ									
Computers	4	20.870,36	5.216,36	0,00		626,16	5.218,00	5.844,16	10.436,00
		20.870,36	5.216,36	0,00	0,00	626,16	5.218,00	5.844,16	10.436,00
EKD									
Internet verbinding	4	27.752,39	6.938,39			832,56	6.938,00	7.770,56	13.876,00
		27.752,39	6.938,39	0,00	0,00	832,56	6.938,00	7.770,56	13.876,00
Totaal		495.818,37	166.791,37	572.941,42	0,00	13.161,08	113.777,06	126.938,14	788.191,36

3 Recapitulatie

3.1 Recapitulatiestaat 2009

	Omschrijving	Kosten	Opbrengsten	Saldo
	Openbare			
714	gezondheidszorg			
	Advisering (markttaak)	20.182	-49.417	-29.235
	Epidemiologie (WPG)	135.246	0	135.246
	Forensische Geneeskunde (markttaak)	395.025	-559.008	-163.983
	Gezondheidsbevordering en beleidsadviesing (WPG)	218.341	-52.993	165.348
	Hygiëne Infectie Preventie (WPG)	191.057	-305.676	-114.619
	Illegale zorg (markttaak)	27.935	-26.895	1.040
	Infectieziektebestrijding algemeen (WPG)	291.057	-23.944	267.113
	Meld- en actiepunt bemoeizorg	210.706	-277.387	-66.681
	Gemeentelijke projecten	140.852	-14.980	125.872
	Preventieve maatregelen risicogroepen (markttaak)	438.331	-512.085	-73.754
	Project PTO	36.062	-36.062	0
	Project VTV Zeeland	116.349	-104.165	12.184
	Project ziekteverzuimbegeleiding	14.832	-14.832	0
	Publieksinformatie (WPG)	39.236	-158	39.078
	SOA/Aids curatief (markttaak)	104.954	-117.291	-12.337
	SOA/Aids preventie (WPG)	119.531	-24.690	94.841
	TBC-bestrijding (WPG)	404.845	-102.367	302.477
	Totaal Openbare gezondheidszorg	2.904.540	-2.221.950	682.590
	Jeugdgezondheidszorg			
715	uniform			
	0-4 jarigenzorg (uniform)	1.499.158	-174.330	1.324.828
	4-19 jarigenzorg (uniform)	2.202.186	-13.340	2.188.846
	EKD en verwijfsindex (uniform)	560.033	-219.404	340.629
	Integratie 0-19 jaar (uniform)	3.336.447	0	3.336.447
	Totaal Jeugdgezondheidszorg uniform	7.597.825	-407.074	7.190.751
	Jeugdgezondheidszorg			
716	maatwerk			
	0-19 jaar Projecten/Markt taken	12.036	-122.178	-110.142
	0-4 jarigenzorg (maatwerk)	52.369	-52.369	0
	4-19 jarigenzorg (maatwerk)	266.567	-286.269	-19.702
	Centrum Jeugd en Gezin Zeeuws- Vlaanderen	145.627	-165.838	-20.211
	Integratie 0-19 jaar (maatwerk)	315.313	0	315.313
	Maten en Meten	675	-675	0
	Totaal Jeugdgezondheidszorg maatwerk	792.586	-627.328	165.258

Omschrijving	Kosten	Opbrengsten	Saldo
Algemene dekkingsmiddelen	0	-11.958.302	-11.958.302
Kostenplaats Algemene Kosten	681.249	-891	680.358
Kostenplaats Beleidsondersteuning	323.946	-25.785	298.160
Kostenplaats Huisvesting 0-4jr Zws-VI	145.853	0	145.853
Kostenplaats Huisvesting: Goes	449.381	-183.626	265.755
Kostenplaats Huisvesting: Hulst	28.934	0	28.934
Kostenplaats Huisvesting: JGZ			
Vlissingen	16.450	0	16.450
Kostenplaats Huisvesting: Kruiningen	11.039	0	11.039
Kostenplaats Huisvesting: Middelburg	26.304	0	26.304
Kostenplaats Huisvesting: Terneuzen	114.000	0	114.000
Kostenplaats Huisvesting: Tholen	7.111	0	7.111
Kostenplaats Huisvesting: Zierikzee	12.193	-1.967	10.226
Kostenplaats JGZ	744.288	-326.260	418.028
Kostenplaats Kapitaallasten	126.938	-126.938	0
Kostenplaats Middelen	1.238.552	-79.369	1.159.183
Kostenplaats OR	48.480	0	48.480
Kostenplaats Overige personeelskosten	143.219	-1.753	141.466
Kostenplaats VGZ	514.101	-151.869	362.232
Voormalig GHOR-personeel	41.185	-41.185	0
Totaal overige	4.673.221	-12.897.945	-8.224.724
Eindtotaal	15.968.171	-16.154.297	-186.126

4 Programmarekening

Programma: Openbare gezondheidszorg

Beleidsdoel	De gezondheid van de burgers in Zeeland bevorderen en beschermen door middel van het verkrijgen van inzicht in en het voorkomen van ziekten (waaronder infectieziekten), het treffen van maatregelen om uitbreiding te voorkomen en het bevorderen van een gezonde leefstijl.
Omschrijving programma	Voor het realiseren van het beleidsdoel worden verschillende producten ingezet die meestal de onderstaande onderdelen (9) kennen; <ul style="list-style-type: none"> - surveillance - aangifte en rapportage - beleidsadvisering - preventie - bron- en contact onderzoek - regie en netwerk - vangnetfunctie - outbreakmanagement - epidemiologisch onderzoek Naast de WPG-producten worden er markttaken verricht die aan het beleidsdoel bijdragen.
Wettelijke basis	Wet publieke gezondheid (WPG). Per onderscheiden product zijn er meerdere wetten en richtlijnen van toepassing. Deze worden bij de producten benoemd.
Resultaat	Door goede voorlichting en preventie en het tijdig signaleren van risico's, uitbraak en verspreiding van (infectie)ziekten voorkomen en/of inperken. Daarnaast, via het bevorderen van een gezonde leefstijl, voorkomen en/of beperken van gezondheidsproblemen en ziektelast.
Kwaliteit	De afdeling Volksgezondheidszorg is gecertificeerd voor de HKZ (Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector). Dit betekent dat er handlingsprotocollen en procesbeschrijvingen aanwezig zijn en gebruikt worden. Voor de producten die vallen onder de afdeling BO wordt certificering in 2008 nagestreefd.
Toekomstvisie	Door veranderende wetgeving zal op het terrein van de infectieziektebestrijding bovenregionaal samengewerkt moeten worden met andere GGD'en. Taken in het kader van lokaal en regionaal gezondheidsbeleid vragen ook om maatwerk op een kleinere schaal.
Opdrachtgevers	Gemeenten, Inspectie Volksgezondheid, Politie.
Gebruikers	Alle mensen die zich op een bepaald moment in Zeeland bevinden.
Partners	Alle instellingen in Zeeland waar mensen verblijven. Alle instellingen en organisaties in de Zeeuwse gezondheidszorg.
Producten	<ul style="list-style-type: none"> - Infectieziekten algemeen - Soa/aidspreventie - Meld- en actiepunt bemoeizorg (MAB) - Hygiëne infectie preventie (HIP) - TBC-bestrijding - SOA/Aids-preventie - Publieksinformatie - Gemeentelijke projecten - Gezondheidsbevordering - Epidemiologie - Openbare geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) - Advisering - Forensische geneeskunde - Preventieve maatregelen risicogroepen - Illegalezorg

In navolgend overzicht zijn de productuitgaven en –inkomsten weergegeven:

	begroting 2009	rekening 2009
product- verantwoording		
uitgaven	2.736.495	2.904.540
inkomsten	1.862.866	2.221.950
	873.629	682.590
mutaties reserves		
stortingen		
onttrekkingen		
	0	0
product- verantwoording gecorrigeerd voor mutaties reserves		
uitgaven	2.736.495	2.904.540
inkomsten	1.862.866	2.221.950
	873.629	682.590

Analyse financieel

Zoals te zien is in het overzicht is het overschot voornamelijk veroorzaakt door fors meer inkomsten. Deze inkomsten bestaan voornamelijk uit campagnegelden die we ontvangen hebben.

Programma: Jeugdgezondheidszorg – uniform gedeelte

Beleidsdoel	Gezondheid van jeugdigen tussen 0 en 19 jaar zodanig beschermen en bevorderen dat ieder individu als jeugdige en als volwassene een optimaal niveau van individueel en maatschappelijk functioneren kan bereiken.
Omschrijving programma	Uniform pakket Jeugdgezondheidszorg (in alle gemeenten gelijk). De begeleiding van de gezondheid, groei en ontwikkeling van kinderen en jongeren door middel van: <ul style="list-style-type: none"> - 19 preventieve gezondheidsonderzoeken waarvan 15 in de periode van 0 tot 4* en 4 in de periode van 4 tot 14 jaar. Tijdens deze onderzoeken wordt bekeken of een kind gezond is, hoe het zich ontwikkelt en of het zich prettig voelt. Ouders krijgen advies over zaken zoals opvoeding, taal-spraak, spelen, slapen, voeding, leerproblemen of sport en bewegen. - Extra zorg voor kinderen van 0 tot 19 jaar**, bestaande uit extra onderzoeken op indicatie (bijvoorbeeld van de school of op verzoek van ouders zelf) en kortdurende begeleiding. - Het verzamelen en registreren van individuele gegevens ten behoeve van groepsgerichte monitoring over de ontwikkeling van de Zeeuwse jeugd. <p>* alleen in Zeeuws-Vlaanderen ** buiten Zeeuws-Vlaanderen alleen van 4-19 jaar</p>
Wettelijke basis	WPG, art. 3a; Besluit JGZ 2002
Resultaat	<ul style="list-style-type: none"> - 95 % bereik - gegevens beschikbaar over aantal 0-19-jarigen dat geen gebruik maakt, maar wel scoort op risicosignaleringsprofiel - uitkomstgegevens van het onderzoek beschikbaar per sociaal economische status (SES), naar schooltype en naar etniciteit
Kwaliteit	Diverse handelingsprotocollen en procesbeschrijvingen aanwezig. In 2007 start de implementatie van het HKZ-schema voor de JGZ (ISO 9001 compatibel).
Toekomstvisie	<ul style="list-style-type: none"> - Prioritering van zorg voor kinderen met een risicoprofiel. - Verdere ontwikkeling van de integratie met de JGZ 0-4 in de regio's Walcheren en Oosterschelde. - Ontwikkeling Centra voor Jeugd en Gezin in nauwe samenwerking met gemeenten en andere partners in het beleidsveld van de jeugdhulpverlening. - Verder ontwikkelen van het elektronisch kinddossier tot instrument dat de samenwerking tussen partners in de jeugdhulpverlening ondersteunt, door overlap in registraties te voorkomen en delen van het dossier toegankelijk te maken voor ketenpartners.
Opdrachtgevers	Gemeenten
Gebruikers	Kinderen van 0 tot 19 jaar en hun ouders
Partners	Gemeenten en o.a. scholen, JGZ 0-4, huisartsen, kinderartsen, kinderevalidatie, diëtisten, maatschappelijk werk, jeugdzorg, geestelijke gezondheidszorg.
Producten	-0-4 jarigenzorg Zeeuws-Vlaanderen -integrale jeugdzorg 0-19 jarigen -preventief geneeskundig onderzoek 5-jarigen -preventief geneeskundig onderzoek 10-jarigen -preventief geneeskundig onderzoek 13-jarigen Vwo/Havo

	<ul style="list-style-type: none"> -preventief geneeskundig onderzoek 13-jarigen Vmbo/Lwoo -preventief geneeskundig onderzoek (voortgezet) speciaal onderwijs -extra zorg regulier en speciaal onderwijs -taal- en spraakscreening -gezonde school
--	---

In navolgend overzicht zijn de productuitgaven en –inkomsten weergegeven:

	begroting 2009	rekening 2009
product- verantwoording		
uitgaven	7.204.099	7.597.824
inkomsten	265.292	407.074
	6.938.807	7.190.750
mutaties reserves		
stortingen		
onttrekkingen	0	0
product- verantwoording gecorrigeerd voor mutaties reserves		
uitgaven	7.204.099	7.597.824
inkomsten	265.292	407.074
	6.938.807	7.190.750

Analyse financieel

Overschrijding van budget uniform is met name te wijten aan urenregistratie van medewerkers m.b.t. uniform/maatwerk. Projecten zijn door medewerkers uitgevoerd en geregistreerd als zijnde uniforme activiteiten. Het tekort € 251.943,52 wordt gedekt door overschot € 396.184,15 bij maatwerk.

Programma: Jeugdgezondheidszorg – maatwerkgedeelte

Beleidsdoel	Gezondheid van jeugdigen tussen 0 en 19 jaar zodanig beschermen en bevorderen dat ieder individu als jeugdige en als volwassene een optimaal niveau van individueel en maatschappelijk functioneren kan bereiken.
Omschrijving programma	Maatwerkpakket Jeugdgezondheidszorg (kan per gemeente verschillen, afhankelijk van specifieke behoefte gemeente). Maatwerk omvat activiteiten voor 0-19 jarigen, hun ouders of scholen die worden ingezet om specifieke risico's te voorkomen of specifieke ontwikkelingen te stimuleren. Maatwerk bestaat uit verschillende werkvormen, waaronder: <ul style="list-style-type: none"> - Groepsgerichte voorlichtingsactiviteiten, onder andere over opvoeding - Structureel overleg met peuterspeelzalen en kinderopvang. - Deelname aan Zorgadviesteams in het onderwijs (Sociaal Medische Teams en Consultatieteams) - Deelname aan (signalerings-)netwerken met andere zorgaanbieders, zoals het VTO-team, Casusoverleg Huiselijk Geweld, buurtnetwerken.
Wettelijke basis	WPG, art. 3a; Besluit JGZ 2002
Resultaat	<ul style="list-style-type: none"> - Jongeren, hun ouders en leerkrachten zijn zich bewust van de risico's van bepaald gedrag en zijn geïnformeerd over de leefstijl en het gedrag dat deze risico's kan voorkomen. - Een goed werkende ketensamenwerking, waaraan de JGZ optimaal heeft bijgedragen.
Kwaliteit	Diverse handelingsprotocollen en procesbeschrijvingen aanwezig. In 2007 start de implementatie van het HKZ-schema voor de JGZ (ISO 9001 compatibel).
Toekomstvisie	<ul style="list-style-type: none"> - De JGZ streeft naar multidisciplinaire samenwerking op wijkniveau vanuit brede scholen of multidisciplinaire centra (Centra voor Jeugd en Gezin). - De JGZ is deelnemer in de zorgstructuur van elke (brede)school in Zeeland.
Opdrachtgevers	Gemeenten
Gebruikers	Kinderen van 0 tot 19 jaar en hun ouders
Partners	onder andere: Kinderdagverblijven, Onderwijs, JGZ 0-4 in Walcheren en Oosterschelderegio, huisartsen, huisartsen, kinderartsen, kinderrevalidatie, diëtisten, maatschappelijk werk, jeugdzorg, geestelijke gezondheidszorg.
Producten	<ul style="list-style-type: none"> -0-4 jarigenzorg Zeeuws-Vlaanderen -integrale jeugdzorg 0-19 jarigen -voorlichtingsactiviteiten jeugd 4-19 jaar -sociaal medische teams VO -sociaal medische teams BAO -buurtnetwerken -netwerken jeugd

In navolgend overzicht zijn de productuitgaven en –inkomsten weergegeven:

	begroting 2009	rekening 2009
product- verantwoording		
uitgaven	828.687	792.586
inkomsten	267.245	627.328
	561.442	165.258
mutaties reserves		
stortingen		
onttrekkingen		
	0	0
product- verantwoording gecorrigeerd voor mutaties reserves		
uitgaven	828.687	792.586
inkomsten	267.245	627.328
	561.442	165.258

Analyse financieel

Budget maatwerk lijkt niet te zijn opgemaakt. Dit is echter niet de werkelijke situatie, aangezien meer is uitgegeven op budget uniform. Het bedrag dat nog over is, wordt gereserveerd voor activiteiten uniform die nog eerste helft 2010 worden uitgevoerd. Dit omdat binnen de JGZ 4-19 gewerkt wordt met schooljaren als het gaat om het doen van PGO's.

5 Bijlagen

5.1 Verzamel- en consolidatiestaat

Lasten		1.1	1.2	2.2	2.3	3.0	3.1	3.4.3	4.2.5	6.1	6.2.2	totaal
		Loonbetalingen en sociale premies	Sociale uitkeringen personeel	Toegerekende rente	Afschrijvingen	Personeel van derden	Energie	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	Overige inkomensoverdrachten	Kapitaallasten	Overige verrekeningen van kostenplaatsen	
100	Infectieziektebestrijding algemeen (WPG)	229.866				33.635		27.555				291.057
110	Meld- en actiepunt bemoeizorg (WPG)	114.193				95.975		538				210.706
120	Hygiëne Infectie Preventie (WPG)	147.886						43.171				191.057
130	SOA/Aids preventie (WPG)	114.889						4.642				119.531
140	TBC-bestrijding (WPG)	193.649				5.580		205.226		389		404.845
150	Publieksinformatie (WPG)	26.594				2.184		7.453		3.005		39.236
164	Project PTO					14.836		21.227				36.062
172	Project VTV Zeeland					15.927		100.422				116.349
190	Overige kosten t.l.v. LGB							140.852				140.852
210	Epidemiologie (WPG)	113.076						22.170				135.246
300	Advisering (markttaak)	20.182										20.182
310	Forensische Geneeskunde (markttaak)	369.751						20.921		4.353		395.025
330	Preventieve maatregelen risicogroepen (markttaak)	153.043						285.288				438.331
340	SOA/Aids curatief (markttaak)					24.160		80.794				104.954
350	Illegalezorg (markttaak)	11.556						16.379				27.935
500	Integratie 0-19 jaar (uniform)					30.240		10.486	3.295.721			3.336.447
505	EKD en verwijzindex (uniform)					24.559		527.704		7.771		560.033
510	0-4 jarigenzorg (uniform)	314.972				1.068.562		113.064		2.561	0	1.499.158
700	Integratie 0-19 jaar (maatwerk)								315.313			315.313
710	0-4 jarigenzorg (maatwerk)							52.369				52.369
850	Maten en Meten							675				675
900	Kostenplaats Kapitaallasten			13.161	113.777							126.938
910	Kostenplaats Overige personeelskosten		72					143.147				143.219
911	Kostenplaats Huisvesting: Goes							449.381				449.381
912	Kostenplaats Huisvesting: Middelburg						2.042	24.261				26.304
913	Kostenplaats Huisvesting: Terneuzen							114.000				114.000
915	Kostenplaats Huisvesting: Kruiningen						588	10.451				11.039
916	Kostenplaats Huisvesting: Zierikzee							12.193				12.193
917	Kostenplaats Huisvesting: Tholen							7.111				7.111
919	Kostenplaats Huisvesting: Hulst							28.934				28.934
920	Kostenplaats Huisvesting: JGZ Vlissingen							15.001		1.448		16.450
921	Kostenplaats Huisvesting 0-4jr Zws-VI						3.158	142.695				145.853
940	Kostenplaats Algemene Kosten							592.994		88.255		681.249
945	Kostenplaats OR	37.050						11.430				48.480
950	Kostenplaats Middelen	841.047				333.123		62.814		1.568		1.238.552
960	Kostenplaats Beleidsondersteuning	248.453				11.743		61.897		1.852		323.946
970	Kostenplaats JGZ	462.594				16.595		258.140		6.959		744.288
980	Kostenplaats VGZ	353.042				33.553		121.662		5.844		514.101
995	Voormalig GHOR-personeel	40.883						302				41.185
520	4-19 jarigenzorg (uniform)	2.041.655				90.714		66.883		2.933		2.202.186
890	Centrum Jeugd en Gezin Zeeuws-	57.746						87.881				145.627
720	4-19 jarigenzorg (maatwerk)	252.010				125		14.432				266.567
230	Gezondheidsbevordering en beleidsadviesing (WPG)	195.625				4.248		18.468				218.341
880	0-19 jaar Projecten/Markt taken					7.932		4.104				12.036
173	Project ziekteverzuimbegeleiding					14.832						14.832
	totaal	6.339.761	72	13.161	113.777	1.828.523	5.787	3.929.118	3.611.034	126.938	0	#####
	consolidatie									126.938	0	126.938
	netto totaal	6.339.761	72	13.161	113.777	1.828.523	5.787	3.929.118	3.611.034	0		#####

Baten		2.1	2.2	3.4	4.1.1	4.2.2	6.0	6.2.2	totaal
		Overige ontvangen rente en winstuitkeringe	Toegerekende rente	Overige goederen en diensten	Inkomensoverdrach ten van het Rijk	Overige inkomensoverdrachten van overheid (niet-Rijk)	Reserveringen	Overige verrekeningen van kostenplaatsen	
100	Infectieziektebestrijding algemeen (WPG)			-23.944					-23.944
110	Meld- en actiepunt bemoeizorg (WPG)			-277.387					-277.387
120	Hygiëne Infectie Preventie (WPG)			-305.676					-305.676
130	SOA/Aids preventie (WPG)			-24.690					-24.690
140	TBC-bestrijding (WPG)			-102.367					-102.367
150	Publieksinformatie (WPG)			-158					-158
162	Project Borstvoeding						0		0
164	Project PTO			-31.000			-5.062		-36.062
172	Project VTV Zeeland			-104.165					-104.165
190	Overige kosten t.l.v. LGB			-14.980					-14.980
300	Advisering (markttaak)			-49.417					-49.417
310	Forensische Geneeskunde (markttaak)			-559.008					-559.008
320	Bevolkingsonderzoek BMHK (markttaak)			0					0
330	Preventieve maatregelen risicogroepen (markttaak)			-512.085					-512.085
340	SOA/Aids curatief (markttaak)			-3.555	-113.736				-117.291
350	Illegalezorg (markttaak)			-26.895					-26.895
505	EKD en verwijzindex (uniform)			-219.404					-219.404
510	0-4 jarigenzorg (uniform)			-174.330					-174.330
710	0-4 jarigenzorg (maatwerk)			-52.369					-52.369
850	Maten en Meten				-5.000		4.325		-675
900	Kostenplaats Kapitaallasten							-126.938	-126.938
910	Kostenplaats Overige personeelskosten			-1.753					-1.753
911	Kostenplaats Huisvesting: Goes	-183.626							-183.626
916	Kostenplaats Huisvesting: Zierikzee			-1.967					-1.967
940	Kostenplaats Algemene Kosten			-891					-891
950	Kostenplaats Middelen			-79.369					-79.369
960	Kostenplaats Beleidsondersteuning			-25.785					-25.785
970	Kostenplaats JGZ			-326.260					-326.260
980	Kostenplaats VGZ			-151.869					-151.869
990	Algemene dekkingsmiddelen	-11.347	-13.161			-11.933.794	0		-11.958.302
995	Voormalig GHOR-personeel			-41.185					-41.185
520	4-19 jarigenzorg (uniform)			-13.340					-13.340
890	Centrum Jeugd en Gezin Zeeuws-Vlaanderen			-165.838					-165.838
720	4-19 jarigenzorg (maatwerk)			-286.269					-286.269
230	Gezondheidsbevordering en beleidsadvisering (WPG)			-52.993					-52.993
880	0-19 jaar Projecten/Markt taken			-122.178					-122.178
166	Preventie Middelen SO			0					0
173	Project ziekteverzuimbegeleiding			-60.472			45.640		-14.832
totaal		-194.973	-13.161	-3.811.598	-118.736	-11.933.794	44.903	-126.938	-16.154.298
consolidatie								-126.938	-126.938
netto totaal		-194.973	-13.161	-3.811.598	-118.736	-11.933.794	44.903	0	-16.027.360

5.2. Incidentele baten en lasten

Daar waar er sprake is van incidentele baten en of incidentele lasten zijn deze bij de producten vermeld.

5.3 Overzicht van gemeentelijke bijdragen 2009

Overzicht van gemeentelijke bijdragen Integrale Jeugdgezondheidszorg 2009

gemeente	bijdrage BDU uniform	bijdrage BDU maatwerk	totaal
Borsele	296.824	21.324	318.148
Goes	464.894	34.740	499.634
Hulst	328.263	26.443	354.706
Kapelle	157.852	11.396	169.248
Middelburg	602.140	44.784	646.924
Noord-Beveland	82.174	6.888	89.062
Reimerswaal	313.282	20.165	333.447
Schouwen-Duiveland	414.757	32.150	446.907
Sluis	257.353	22.940	280.293
Terneuzen	669.307	52.209	721.516
Tholen	364.584	23.889	388.473
Veere	268.322	20.811	289.133
Vlissingen	548.301	42.414	590.715
totaal	4.768.053	360.153	5.128.206

Mutaties reserve gemeentelijke projecten 2009

De toevoeging c.q. onttrekking aan reserve betreft het saldo uit de jaarrekening 2008.

gemeente	stand reserve per 1-1-2009	toevoeging aan reserve	onttrekking aan reserve	stand reserve per 31-12-2009
Borsele	8.008,84		8.936,13	-927,29
Goes	44.692,60	15.063,79		59.756,39
Hulst	27.018,62		5.163,70	21.854,92
Kapelle	7.400,64	3.432,34		10.832,98
Middelburg	37.145,41	9.430,28		46.575,69
Noord-Beveland	8.057,18	2.077,09		10.134,27
Reimerswaal	-4.501,92	6.030,61		1.528,69
Schouwen-Duiveland	29.639,44		9.248,41	20.391,03
Sluis	26.181,79	4.546,87		30.728,66
Terneuzen	21.193,75		6.496,51	14.697,24
Tholen	34.794,77		4.249,21	30.545,56
Veere	18.471,47		455,73	18.015,74
Vlissingen	29.012,51	8.968,92		37.981,43
totaal	287.115,10	49.549,90	34.549,69	302.115,31

Specificatie saldo gemeentelijke projecten 2009

De verdeling van de projectkosten vindt plaats aan de hand van de werkelijke inwoneraantallen per 1 januari 2009, zoals bekend gemaakt door de Provincie Zeeland. Aangezien de projecten per regio worden uitgevoerd, is er ook per regio een verdeling van de kosten. De overige kosten worden direct aan een gemeente toegerekend.

gemeente	aantal inwoners	aandeel projecten 2009	overige kosten 2009	voorschot gemeenten 2009	saldo 2009
Borsele	22.551		1.402,84	6.752,00	5.349,16
Goes	36.754		2.286,37	11.000,00	8.713,63
Hulst	27.886		13.010,79	8.373,00	-4.637,79
Kapelle	12.288		764,40	3.608,00	2.843,60
Middelburg	47.559		2.958,52	14.180,00	11.221,48
Noord-Beveland	7.327		455,79	2.181,00	1.725,21
Reimerswaal	21.345		-13.652,18	6.385,00	20.037,18
Schouwen-Duiveland	33.929		2.110,63	10.180,00	8.069,37
Sluis	24.156		8.854,80	7.264,00	-1.590,80
Terneuzen	55.149		23.854,23	16.531,00	-7.323,23
Tholen	25.368		16.514,92	7.564,00	-8.950,92
Veere	21.960		32.319,07	6.590,00	-25.729,07
Vlissingen	44.712		34.991,42	13.429,00	-21.562,42
totaal	380.984	0,00	125.871,60	114.037,00	-11.834,60

Overzicht van gemeentelijke bijdragen 2009

De verdeling van deze bijdragen geschiedt aan de hand van de werkelijke inwoneraantallen per 1 januari 2009, zoals bekend gemaakt door de Provincie Zeeland. De verdeling van de gemeentelijke projecten is te vinden op de vorige pagina.

gemeente	aantal inwoners	bijdrage WPG	voorschot WPG	afrekening
Borsele	22.551	379.745,96	379.855,00	-109,04
Goes	36.754	618.916,37	618.832,00	84,37
Hulst	27.886	469.584,32	471.044,00	-1.459,68
Kapelle	12.288	206.922,90	203.008,00	3.914,90
Middelburg	47.559	800.866,40	797.754,00	3.112,40
Noord-Beveland	7.327	123.382,50	122.691,00	691,50
Reimerswaal	21.345	359.437,61	359.207,00	230,61
Schouwen-Duiveland	33.929	571.344,98	572.699,00	-1.354,02
Sluis	24.156	406.773,25	408.644,00	-1.870,75
Terneuzen	55.149	928.677,67	930.018,00	-1.340,33
Tholen	25.368	427.182,63	425.551,00	1.631,63
Veere	21.960	369.793,86	370.720,00	-926,14
Vlissingen	44.712	752.924,55	755.530,00	-2.605,45
totaal	380.984	6.415.553,00	6.415.553,00	0,00

**5.4 Stichting GGD
Jeugdgezondheidszorg**

J a a r r e k e n i n g 2 0 0 9

Stichting GGD Jeugdgezondheidszorg

i n h o u d s o p g a v e

Balans met toelichting

Rekening van baten en lasten met toelichting

Balans per 31.12.2009

Debiteuren		Crediteuren	
GGD Zeeland afrek.subs.2009	€ 13.408,54	PGGM pensioenpremie 2009	€ 6.764,10
Liquide middelen		Loonaangifte december 2009	€ 38.982,00
Saldo ING	€ 35.082,89	Diverse personen netto loon december 2009	€ 2.745,33
	<u>€ 48.491,43</u>		<u>€ 48.491,43</u>

Toelichting op de balans

Algemeen

De stichting heeft tot doel: het in dienst nemen en te werkstellen van personeelsleden die werkzaam zijn in de provincie Zeeland op het gebied van jeugdgezondheidszorg.

De hiervoor benodigde middelen worden beschikbaar gesteld door de GGD Zeeland, die hiervoor gemeentelijke subsidie ontvangt.

Waarderingsgrondslagen

De activa, zijnde de debiteuren en liquide middelen, zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

De baten en lasten van het boekjaar zijn in de jaarrekening opgenomen, ongeacht of zij tot feitelijke ontvangsten of uitgaven in dat kalenderjaar hebben geleid.

Exploitatie 2009

Salariskosten	€ 940.180,98	Subsidie vanuit GGD	€ 963.408,54
Reis- en verblijfkosten	€ 23.480,70	Renteopbrengsten	€ 235,86
Opleiding en scholing	€ 25,00	Diverse opbrengsten	€ 42,28
	€ 963.686,68		€ 963.686,68

Toelichting op de exploitatie

De lasten betreffen de salariskosten en reis- en verblijfkosten van de medewerkers op basis van de cao VVT.

De subsidie betreft de door de GGD ter beschikking gestelde gelden.

Arbo-overzicht

Onderdeel	2009
Aantal medewerkers op 31 december	34
Totale personeelsformatie op 31 december	16,9 FTE
Aantal verzuimmeldingen	27
Aantal bedrijfsongevallen	0
Aantal werkplekonderzoeken	0
Ziekteverzuim inclusief zwangerschap	8,44
Ziekteverzuim exclusief zwangerschap	8,44
Gemiddelde duur verzuim (dagen)	21,53

Opbouw personeel 2009

Stichting	T/m 19 jaar	20 29	t/m	30 t/m 39	40 t/m 49	50 t/m 59	60 tot 65	> 65
Mannen	0	0	0	0	0	0	0	0
Vrouwen	0	0	3	13	14	4	0	
Totaal	0	0	3	13	14	4	0	

5.5 Lijst met afkortingen

Lijst met afkortingen

AB	:	Algemeen Bestuur
AIDS	:	Acquired Immuno Deficiency Syndrome
AMK	:	Advies- en Meldpunt Kindermishandeling
AMW	:	Algemeen Maatschappelijk Werk
ARBO	:	Arbeidsomstandigheden
ASHGZ	:	Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld Zeeland
AZC	:	AsielzoekersCentrum
BBV	:	Besluit Begroting en Verantwoording
BJZ	:	Bureau JeugdZorg
BMHK	:	BaarMoederHalsKanker
BO	:	Beleidsadvisering en –Ondersteuning
BTP	:	Basis Taken Pakket
CB	:	Consultatie Bureau
CIZ	:	Centrum Indicatiestelling Zorg
COA	:	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
CRM	:	Customer Relationship Management
CT	:	Consultatie Team
EHBO	:	Eerste Hulp Bij Ongelukken
EKD	:	Elektronisch Kind Dossier
EPI	:	Epidemiologie
FG	:	Forensische Geneeskunde
GB	:	GezondheidsBevordering
GBA	:	Gemeentelijke Basis Administratie persoonsgegevens
GGD	:	Gemeenschappelijke Gezondheids Dienst
GGE	:	Gezondheidszorg Gebouwen Exploitatie
GHOR	:	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en rampen
GMZ	:	Gemeenschappelijk Meldkamer Zeeland (alarmcentrale)
GVO	:	GezondheidsVoorlichting en –Opvoeding
GZW	:	GeZondheidsWijzer
HIP	:	Hygiëne Infectie Preventie
HIV	:	Humaan Immunodeficiëntie Virus
HKPD	:	HuisKamerProject voor Drugsgebruikers
HKZ	:	Harmonisatie van kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector
HRM	:	Human Resource Management
HZ	:	Hogeschool Zeeland
ICT	:	Informatie en Communicatie Technologie
INF	:	Infectieziektebestrijding
INK	:	Instituut Nederlandse Kwaliteit
IPPOZ	:	Intersectoraal Provinciaal Preventie Overleg Zeeland
JGZ	:	Jeugdgezondheidszorg
KTO	:	KlantTevredenheidsOnderzoek
LKP	:	Laatste Kans Project
M&O	:	Misbruik en Oneigenlijk gebruik
MAB	:	Meld- en Actiepunt Bemoeizorg
MMK	:	Medische Milieukunde
MOA	:	Medische Opvang Asielzoekers
MRU	:	Mobiele Röntgen Unit
MT	:	ManagementTeam
MTO	:	MedewerkersTevredenheidsOnderzoek
NIGZ	:	Nationaal Instituut voor Gezondheidsbevordering en Ziektepreventie
OGGZ	:	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OGZ	:	Openbare GezondheidsZorg
OKZ	:	Ouder en Kind Zorg
OM	:	Openbaar Ministerie

OR	:	Ondernemingsraad
P&O	:	Personeel & Organisatie
PAO	:	Provinciaal Ambtelijk Overleg
PEA	:	Provinciale EntAdministratie
PGO	:	Preventief Geneeskundig Onderzoek
PI	:	PublieksInformatie
PMR	:	Preventieve Maatregelen Risicogroepen
PTO	:	Preventie Team Ouderen
RAO	:	Regionaal Ambtelijk Overleg
RIVM	:	Rijks Instituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne
RPCZ	:	Regionaal Pedagogisch Centrum Zeeland
RSU	:	Regeling Specifieke Uitkering
SBKZ	:	Stichting Bevolkingsonderzoek Baarmoederhalskanker Zuidwest-Nederland
SEGV	:	Sociaal-Economische GezondheidsVerschillen
SEH	:	Spoedeisende Hulp
SES	:	Sociaal-Economische Status
SHZ	:	Stichting Huisartsendienstenstructuur Zeeland
SOA	:	Seksueel Overdraagbare Aandoening
SMT	:	Sociaal Medisch Team
TBC	:	Tuberculose
TFJ	:	Task Force Jeugd
TOP	:	Terneuzen Onderzoek Preventie
VAK	:	Verbeteringen, Afwijkingen en Klachten
VGZ	:	Volksgezondheidszorg
VNG	:	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VRZ	:	VeiligheidsRegio Zeeland
VTO	:	Vroegtijdige Onderkenning Ontwikkelingsstoornissen
VTV	:	Volksgezondheid ToekomstVerkenning
VWS	:	Volksgezondheid Welzijn en Sport
VZG	:	Vereniging Zeeuwse Gemeenten
WPG	:	Wet Publieke Gezondheid
WIP	:	Wergroep InfectiePreventie
WMO	:	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
ZAT	:	ZorgAdviesTeam